

Print

Telangana State Commissioner and Director of School Education

Notations :

- Options shown in green color and with ✓ icon are correct.
- Options shown in red color and with ✗ icon are incorrect.

Question Paper Name :	Social Marathi 20th January 2026 Shift 1
Subject Name :	Social Marathi
Duration :	150
Total Marks :	150
Display Marks:	Yes
Share Answer Key With Delivery Engine :	Yes
Actual Answer Key :	Yes
Change Font Color :	No
Change Background Color :	No
Change Theme :	No
Help Button :	No
Show Reports :	No
Show Progress Bar :	No

Social Marathi

Group Number :	1
Group Id :	86579992
Group Maximum Duration :	0
Group Minimum Duration :	150
Show Attended Group? :	No
Edit Attended Group? :	No
Break time :	0
Group Marks :	150

Child Development and Pedagogy

Section Id :	865799427
Section Number :	1
Section type :	Online
Mandatory or Optional :	Mandatory
Number of Questions :	30
Number of Questions to be attempted :	30
Section Marks :	30
Maximum Instruction Time :	0
Sub-Section Number :	1
Sub-Section Id :	865799682
Question Shuffling Allowed :	Yes

Question Number : 1 Question Id : 86579913906 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Adda247

Test Prime

ALL EXAMS, ONE SUBSCRIPTION

1,00,000+
Mock Tests

**Personalised
Report Card**

**Unlimited
Re-Attempt**

600+
Exam Covered

25,000+ Previous
Year Papers

500%
Refund

ATTEMPT FREE MOCK NOW

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Principles of growth and development help us understand

वाढ आणि विकासाचे तत्व आपल्याला समजून घेण्यास मदत करतात

A) the direction of development

विकासाची दिशा

B) the pattern of development

विकासाची पद्धत / नमुना

C) that heredity is important than environment

वारसा (अनुवंश) हा पर्यावरणापेक्षा अधिक महत्वाचा आहे

Options :

B & C only

फक्त B आणि C

1. ✘

A, B & C

2. ✘

A & C only

फक्त A आणि C

3. ✘

A & B only

फक्त A आणि B

4. ✔

Question Number : 2 Question Id : 86579913907 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Read the following statements and identify the correct answer

खालील विधाने वाचा आणि योग्य उत्तर ओळखा

A) The factors effecting growth and development that lie within an individual are called internal factors

व्यक्तिच्या आत असणारे आणि वाढ व विकासावर परिणाम करणारे घटक ह्यास अंतर्गत घटक म्हणतात

B) High achievement in many aspects by Deethya a Grade 2 student is because of her gifted IQ which is an internal factor

द्वितीय इयत्तेतील विद्यार्थिनी दिव्या हीची अनेक क्षेत्रातील उच्च कामगिरी तिच्या नैसर्गिक रित्या उच्च IQ मुळे जे एक अंतर्गत घटक आहे

Options :

Statement A is false

विधान A चुकीचे आहे

1. ✘

Statement A is true but does not offer correct explanation for B

विधान A बरोबर आहे पण विधान B साठी योग्य स्पष्टीकरण देत नाही

2. ✘

Statements A is true and offers correct explanation for statement B

विधान A बरोबर असून विधान B साठी योग्य स्पष्टीकरण देते

3. ✔

Statement B cannot be considered as an example for statement A

विधान B ला विधान A चे उदाहरण म्हणून मानता येत नाही

4. ✘

Question Number : 3 Question Id : 86579913908 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Shashank was sitting in a park and observing three groups of children playing in the park. Group 1 of same age children without waiting for their turn were fighting to climb the slide in spite of being warned by the caretaker, group 2 of same age children were waiting for their turn as the caretaker warned they would not be allowed to play if they break the rule of waiting for the turn, group 3 of same age children were voluntarily waiting for their turn even in the absence of the caretaker. The observation of Shashank is more appropriate to explain

बागेत शशांक बसला होता आणि तेथे खेळण्या-या मुलांचे तीन गटांचे निरीक्षण करत होता. प्रथम गट – समान वयांची मुले त्यांना सांभाळणारा इशारा करून ही आपल्या पाळी कडे न पाहता घसरगुंडी चढण्यास भांडत होते. दुसरा गट – समान वयांची मुले सांभाळणारा नियम मांडल्या खेळण्यास परवानगी न देण्याचा इशारा दिल्यामुळे आपल्या पाळी साठी शांतपणे पहात होती. तिसरा गट – समान वयाची मुले सांभाळ करणारा नसतानाही स्वेच्छेने आपल्या पाळीची वाट पाहत होती

Options :

1. ✘ Physical development
शारीरिक विकास
2. ✔ Moral development
नैतिक विकास
3. ✘ Aesthetic development
सौंदर्यबोध विकास
4. ✘ Emotional development
भावनिक विकास

Question Number : 4 Question Id : 86579913909 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Identify the developmental task relating to childhood stage

बालपण्याचा टप्प्याशी संबंधित विकास कार्य ओळखा

Options :

1. ✔ Development of morality and conscience
नैतिकता आणि विवेक यांचा विकास

Learning to talk

बोलायला शिकणे

2. ✘

Development of mental ability to perform difficult tasks

कठिण कार्य करण्याची मानसिक क्षमता विकसित करणे

3. ✘

Learning to adjust with a sense of self sacrifice

स्वतःच्या त्यागाची भावना ठेवून समयोजन करायला शिकणे

4. ✘

Question Number : 5 Question Id : 86579913910 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Vani belongs to a very traditional family that follows a lot of strict norms relating to dressing, speaking, eating, etc. Members who do not follow them are treated as deviants. Vani wants to be like her friends doing anything as they like but at the same time does not want to get the deviant label from the family. The gap in how Vani wants to be which is her 'real self' and the 'ideal self' as per family's expectations is explained by Carl Rogers as

वाणी अतिशय परंपरागत कुटुंबातील आहे तिचे कपडे घालणे, बोलणे, खाणे इत्यादी बाबत अनेक कठिण नियम पाळले जाताने हे नियम न पाळणा-या सदस्यांना विचलित मानले जाते. वाणीला तिच्या मैत्रीणी प्रमाणे वागवणे आहे त्या जसे करतात तसे करायचे आहे पण त्याचवेळी तिला कुटुंबाकडून विचलित अशी ओळख मिळू नये असे वाटते वाणी जशी बनू इच्छिते आणि कुटुंबाच्या अपेक्षेनुसार जसे बनावे याणील अंतर कार्ल राजर्स यांनी पुढील प्रमाणे स्पष्ट केले.

Options :

Congruence

साम्य

1. ✘

Incongruence

विसंगति

2. ✔

Adjustment

समयोजन

3. ✘

Actualization

स्व – प्रत्यक्षीकरण

4. ✘

Question Number : 6 Question Id : 86579913911 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

After his teacher's lesson on, 'Plant growth', Sarvesh has started a study to see how different light sources like natural sunlight, tubelight, LED, etc. effect the growth of plants. The ability for working on such hypothetical problems begins in this stage of Piaget's cognitive development

शिक्षकांनी 'वनस्पती वाढ' या धड्याचे अध्यापन केल्यानंतर सर्वेशने वेगवेगळ्या प्रकाश स्रोतांचा जसे नैसर्गिक सूर्य प्रकाश, ट्युबलाइट, LED इत्यादि वनस्पतीच्या वाढीवर कसा परिणाम होतो हे अभ्यास सुरु केले आहे. अशी काल्पनिक समस्यावर काम करण्याची क्षमता पियाजे यांच्या संज्ञात्मक विकासाच्या खालील टप्प्यात विकसित होते.

Options :

Concrete operational stage

ठोस सक्रियात्मक टप्पा

1. ✘

Formal operational stage

औपचारिका सक्रियात्मक टप्पा

2. ✔

Intuitive phase

अंतर्ज्ञानी टप्पा

3. ✘

Pre-conceptual stage

पूर्व – संकल्पनात्मक अवस्था

4. ✘

Question Number : 7 Question Id : 86579913912 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

One among the following is a 'general mental ability' of the individual

खालीलपैकी एक व्यक्तीची सामान्य मानसिक क्षमता आहे

Options :

Aptitude

अभिरुची

1. ✘

Thinking

विचार

2. ✘

Intelligence

बुद्धिमत्ता

3. ✔

Attitude

अभिवृत्ती

4. ✘

Question Number : 8 Question Id : 86579913913 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Apoorva was invited for the 25th wedding anniversary party of her uncle and aunt. She was excited to go but at the same time she doesn't like the place where it is being organised. The conflict being faced by Apoorva is

अपूर्वाला तिच्या काकाकाकुंच्या 25व्या लग्नाच्या वाढदिवसाच्या समारंभाला बोलावले होते. तिला जायचा उत्साह होता पण त्याच वेळी तिला जिथे कार्यक्रम आयोजित केला ती जागा तिला आवडत नाही अपूर्वा ज्या संघर्षाला सामोरी जाते आहे तो म्हणजे

Options :

Avoidance – Avoidance

टाळणे – टाळणे संघर्ष

1. ✘

Approach – Approach

जवळ येणे – जवळ येणे संघर्ष

2. ✘

Avoidance – Approach

टाळणे – जवळ येणे संघर्ष

3. ✘

Approach – Avoidance

जवळ येणे – टाळणे संघर्ष

4. ✔

Question Number : 9 Question Id : 86579913914 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Identify the correct statement relating to 'Mental health'

मानसिक आरोग्यांशी संबंधित योग्य विधान ओळखा

Options :

Mental health denotes a state of balance or equilibrium of our mind

मानसिक आरोग्य म्हणजे आपल्या मनाच्या संतुलनाची किंवा समतोल अवस्थेची चिन्हे

1. ✓

Mental health can be achieved without physical health

शारीरिक आरोग्याशिवाय मानसिक आरोग्य मिळवता येते

2. ✗

All successful people are invariably mentally healthy

सर्व यशस्वी लोक अनिवार्यपणे मानसिक दृष्ट्या निरोगी असतात

3. ✗

People with high morals may also suffer from phobias

उच्च नैतिक मुल्ये असणारे लोकही भीती विकारांनी (फोबिया) त्रस्त होऊ शकतात

4. ✗

Question Number : 10 Question Id : 86579913915 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

A researcher has enrolled some participants all of 5 years age from different school managements to see the development of mathematical abilities from age 5 till they attain 10 years of age. The method being used by the researcher is

एका संशोधकाने विविध शाळामधील 5 वर्ष वायाच्या काही विद्यार्थ्यांची निवड केली आहे त्याची गणितीय क्षमता 5 वर्षापासून 10 वर्षा पर्यंत कशी विकसित होते हे पाहण्यासाठी संशोधकाने वापरलेली पद्धत

Options :

Rating scale

मूल्यांकन मापन फलक

1. ✗

Experimental

प्रयोगात्मक

2. ✗

Longitudinal

दीर्घकालीन (अनुसरण पद्धत)

3. ✓

Introspection

आत्मपरिक्षण

4. ✘

Question Number : 11 Question Id : 86579913916 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Behaviour acquired in these stages can be modified

या टप्प्यामध्ये प्राप्त झालेले वर्तन बदलता (सुधारता) येते

A. Adulthood

प्रौढावस्था

B. Adolescence

किशोरावस्था / पौंगडावस्था

C. Childhood

बाल्यावस्था

D. Infancy

शैशवावस्था

Options :

B, C & D only

फक्त B, C आणि D

1. ✘

A, B & C only

फक्त A, B आणि C

2. ✘

A, B, C & D

3. ✓

A, C & D only

फक्त A, C आणि D

4. ✘

Question Number : 12 Question Id : 86579913917 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

When we say learning will be effective if the learning experiences are suitable for the expected learning outcome, 'suitability' should be understood as in relation to

अपेक्षित शिक्षण परिणामासाठी शिकण्याचे अनुभव योग्य असतील तर शिक्षण प्रभावी ठरेल. असे आपण म्हणतो येथे योग्यता ही खालील वार्दींशी संबंधित समजली पाहिजे

- A) Principle of activity
क्रियाशीलतेचा सिद्धांत
- B) Age of learner
शिकणा-याचे वय
- C) Experiences of learner
शिकणा-याचे अनुभव
- D) Teacher competence
शिक्षकाची क्षमता / प्राविण्य

Options :

A, B & C only

1. ✓

फक्त A, B आणि C

2. ✗

A, B, C & D

3. ✗

A, B & D only

फक्त A, B आणि D

4. ✗

B, C & D only

फक्त B, C आणि D

Question Number : 13 Question Id : 86579913918 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

According to Thorndike, success in learning is a matter of
थार्नडाइक यांचे मते, शिकण्यात यश मिळणे हे यावर अवलंबून असते

Options :

Reasoning

1. ✗

तर्कशक्ति

Logic

तर्क

2. ✘

Insight

अंतर्दृष्टि

3. ✘

Chance

योगायोग / संधी

4. ✔

Question Number : 14 Question Id : 86579913919 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Learning through classical conditioning

शास्त्रीय प्रतिजोड द्वारे शिकणे

A) helps in learning a desirable behaviour

इच्छित (चांगले) वर्तन शिकण्यास मदत करते

B) helps in unlearning undesirable behaviour

अनिच्छित (वाईट) वर्तन विसरण्यास / कमी करण्यास मदत करते

C) does not help in developing habits

सवयी विकसित करण्यात मदत करत नाही

Options :

1. ✘ A, B & C

A & B only

फक्त A आणि B

2. ✔

A & C only

फक्त A आणि C

3. ✘

B & C only

फक्त B आणि C

4. ✘

Question Number : 15 Question Id : 86579913920 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

In the given examples three relate to punishment and one to negative reinforcement. Identify the example relating to negative reinforcement.

दिलेल्या उदाहरणापैकी तीन शिक्षा (punishment) संबंधित आहे आणि एक नकारात्मक प्रोत्साहन संबंधित आहे नकारात्मक प्रोत्साहन संबंधित उदाहरण ओळखा

Options :

A teacher saying 'those students who complete their lesson in school hours will be exempted from extra class after school hours'

शिक्षक सांगतात – जे विद्यार्थी शाळेच्या वेळात आपला घडा पूर्ण करतील त्यांना शाळेनंतरच्या अतिरिक्त वर्गातून सुट दिली जाईल

1. ✓

A mother not giving food to her daughter for the mischief done

मुलीने केल्या खोड्यामुळे आईने तिला अन्न न देणे

2. ✗

A father joining his son in a hostel for bunking school

मुलाने शाळा बुडवल्या मुळे वडिलाने त्याला वसतीगृहात ठेवणे

3. ✗

A teacher scolding and insulting a student in front of the class for not attending school day.

शाळेच्या कार्यक्रमाला (school day) गैरहजेरी लावल्यामुळे शिक्षकांनी विद्यार्थ्याला संपूर्ण वर्गासमोर ओरडणे व अपमान करणे

4. ✗

Question Number : 16 Question Id : 86579913921 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Among the following, identify the steps involved in modeling process according to Bandura

खालीलपैकी बंदुरा (Bandura) यांच्या मते मॉडलिंग प्रक्रियेने समाविष्ट असलेली पायरी / टप्पे ओळखा

- A) Attentional processes
लक्ष देण्याची प्रक्रिया
- B) Retentional Processes
धारणा (स्मरण ठेवणे) ठेवण्याची प्रक्रिया
- C) Reproduction processes
पुनरुत्पादन प्रक्रिया
- D) Motivational processes
प्रेरणादायी प्रक्रिया

Options :

A, B, C & D

1. ✓

A, C & D only

फक्त A, C आणि D

2. ✗

A, B & C only

फक्त A, B आणि C

3. ✗

B, C & D only

फक्त B, C आणि D

4. ✗

Question Number : 17 Question Id : 86579913922 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

A teacher has asked her students to talk about their hobbies and favourite persons.

Such activities majorly reveal about this domain of learning

एका शिक्षकांनी विद्यार्थ्यांना त्यांचे छंद आणि आवडते व्यक्ति बद्दल बोलण्यास सांगितले. अशा प्रकारच्या क्रियाकलापामधून शिकण्याच्या खालील क्षेत्राचा प्रमुखपणे उलगडा होते

Options :

Conative

प्रेरक क्षेत्र

1. ✗

Psycho motor

मनोचालक क्षेत्र

2. ✘

Cognitive

विवेक क्षेत्र

3. ✘

Affective

भावनात्मक / परिणामात्मक क्षेत्र

4. ✔

Question Number : 18 Question Id : 86579913923 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

A teacher after announcing Unit Test results has said, 'all of you have seen your performance. Next time I should see improvement in your scores. The technique used by the teacher to motivate the students for the next test is

युनिट टेस्टचे निकाल जाहिर झाल्यावर शिक्षक म्हणाले – तुम्हा सर्वांनी तुमची कामगिरी पाहिली आहे पुढच्या वेळी तुमच्या गुणामध्ये सुधारणा दिसली पाहिजे. पुढील परिक्षेसाठी विद्यार्थ्यांना प्रेरित करण्यासाठी शिक्षकांनी वापरलेली पद्धत म्हणजे

Options :

Reward

बक्षिस

1. ✘

Competition

स्पर्धा

2. ✔

Cooperation

सहकार्य

3. ✘

Praise

कौतुक / स्तुती

4. ✘

Question Number : 19 Question Id : 86579913924 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

It is natural for every one of us to experience one of the following phenomenon of forgetting

विस्मरण (भुल पडणे) या घटनापैकी एकाचा अनुभव होणे हे आपल्यापैकी प्रत्येकासाठी नैसर्गिक आहे.

Options :

Abnormal

असामान्य

1. ✘

Morbid

विकृत

2. ✘

Decay

क्षय

3. ✔

Motivated

प्रेरित

4. ✘

Question Number : 20 Question Id : 86579913925 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Which among the following help in positive transfer of learning?

खालीलपैकी कोणते शिकण्याच्या सकारात्मक हस्तांतरणात मदत करते

A) Conscious learning

जाणीवपूर्वक शिकणे

B) Deliberate learning

उद्देश्यपूर्ण शिक्षण

C) Discovery learning

शोधाराधित शिक्षण

Options :

B & C only

फक्त B आणि C

1. ✘

A & B only

फक्त A आणि B

2. ✘

A & C only

फक्त A आणि C

3. ✘

A, B & C

4. ✔

Question Number : 21 Question Id : 86579913926 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Match the following roles of a teacher with the relevant task

शिक्षकांचा भूमिकांची संबंधित कार्याशी जुळवा

A) Teacher as a facilitator

i) Make learning tasks as interesting and challenging

सुविधा पुरविणारा शिक्षक

शिकण्याचे कार्य मनोरंजक आणि आव्हानात्मक बनवणे

B) Teacher as instructional expert

ii) Lead students towards locating resources
विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक साधने शोधण्याकडे मार्गदर्शन करणे

अध्यापनतज्ञ म्हणून शिक्षक

C) Teacher as motivator

iii) Keeping records

प्रेरणादायक म्हणून शिक्षक

नोंदणी करणे

D) Teacher as Manager

iv) Selection of materials and methods

व्यवस्थापक म्हणून शिक्षक

सामग्री आणि पद्धतीची निवड

Options :

A – ii, B – i, C – iii, D – iv

1. ✘

A – ii, B – iii, C – iv, D – i

2. ✘

A – ii, B – iii, C – i, D – iv

3. ✘

A – ii, B – iv, C – i, D – iii

4. ✔

Question Number : 22 Question Id : 86579913927 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

This environment within the school helps meet learners' needs for belongingness, competence, autonomy and safety

शाळेतील हे वातावरण शिकणा-यांचा सोबतपणा, कौशल्य आणि सुरक्षितता या गरजा पूर्ण करण्यास मदत करतात

A) Psychological

मानस शास्त्रीय

B) Physical environment

भौतिक वातावरण

Options :

Both A & B

1. ✓ A आणि B दोन्ही

A only

2. ✗ फक्त A

B only

3. ✗ फक्त B

Neither A nor B

4. ✗ A पण नाही, B पण नाही

Question Number : 23 Question Id : 86579913928 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

A teacher has given an assignment to the students to find out the satisfaction levels of people about the facilities available to them in their community. The best method among the following for the assignment would be

समाजात उपलब्ध असलेल्या सुविधा या बाबत लोकांच्या समाधानाची पातळी शोधून काढण्यासाठी शिक्षकांनी विद्यार्थ्यांना एक चाचणी दिली आहे या चाचणी साठी सर्वोत्तम खालील पद्धत कोणती

Options :

Observation

1. ✗ निरीक्षण

Survey

सर्वेक्षण

2. ✓

Activity-based

क्रिया आधारित

3. ✗

Experimentation

प्रायोगिक

4. ✗

Question Number : 24 Question Id : 86579913929 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Among the following identify those that are included under 'Physical disability' in 'The Schedule' of 'Specified Disability' to The Rights of Persons with Disabilities (RPwD) Act, 2016

खालीलपैकी कोणत्या व्यक्तीचा समावेश शारिरिक अपंगत्व या गटा खाली निर्दिष्ट अपंगत्वाच्या अनुसुचिमध्ये दिव्यांग हक्क अधिनियम (RPwD) 2016नुसार केला आहे ओळखा

- A) Leprosy cured person
कुष्ठरोगातून बरी झालेली व्यक्ती
- B) Cerebral palsy
मेंदु पक्षाघात
- C) Dwarfism
बुटकेपणा
- D) Muscular dystrophy
स्नायुंचा ह्रास
- E) Acid attack victims
ऑसिड हल्ला पीडित व्यक्ती

Options :

B, C, D & E only

B, C, D आणि E

1. ✗

A, B, C & D only

फक्त A, B, C आणि D

2. ✗

A, B, C, D & E

3. ✓

B, C & D only

फक्त B, C आणि D

4. ✘

Question Number : 25 Question Id : 86579913930 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

For reducing stress and enhancing success in X and XII Public Examinations, National Curriculum Framework, 2005 has recommended to permit students to appear in as many subjects as they are prepared for and complete the board certification requirements within a window of

दहावी आणि बारावीच्या सार्वजनिक परिक्षेतील ताण कमी करण्यासाठी आणि यश वाढवण्यासाठी राष्ट्रीय अभ्यासक्रम आराखडा (NCF) 2005 ने विद्यार्थ्यांना ते किती विषयासाठी ते तयार आहेत त्या सर्व विषयांची परिक्षा देण्यास आणि मंडळाच्या प्रमाणपत्राची अट पूर्ण करण्यास खालील कालावधी देण्याची शिफारस केली आहे.

Options :

three years

तीन वर्षे

1. ✓

four years

चार वर्षे

2. ✘

five years

पाच वर्षे

3. ✘

eight years

आठ वर्षे

4. ✘

Question Number : 26 Question Id : 86579913931 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

One of the following is NOT a measure to deal with behavioural problems in schools

शाळांमधील वर्तनात्मक समस्यांशी सामना करण्यासाठी खालीलपैकी कोणते उपचार उपयुक्त नाहीत

Options :

Corrective

सुधारक

1. ✘

Punitive

दंडात्मक

2. ✔

Supportive

समर्थक

3. ✘

Preventive

प्रतिबंधक

4. ✘

Question Number : 27 Question Id : 86579913932 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Government of India has enacted the Child Labour (Prohibition and Regulation Act) for the first time in the year

भारत सरकाराने बालमजूरी (प्रतिबंध आणि विनियमन) कायदा प्रथमच कोणत्या वर्षी लागू केला

Options :

1996

1. ✘

2016

2. ✘

1986

3. ✔

2006

4. ✘

Question Number : 28 Question Id : 86579913933 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

One of the following is NOT an advantage of using ICT in classroom transaction

खालीलपैकी एक ही वर्गातील अध्यापन अभ्यासात ICT चा वापर करण्याचा फायदा नाही आहे.

Options :

Caters for outside school hours learning

शाळेच्या वेळेबाहेर ही शिक्षणाची सोय उपलब्ध करून देते

1. ✘

Provides many authentic learning resources

अनेक विश्वासाई (authentic) शिक्षण सामग्री उपलब्ध करून देणे

2. ✘

Helps in open and distance learning

मुक्त आणि दूरच्या शिक्षणात मदत करते

3. ✘

Cannot retrieve stored information

साठवलेली माहिती पुन्हा मिळवता येत नाही

4. ✔

Question Number : 29 Question Id : 86579913934 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

In this type of counseling, the counselor develops a very good rapport with the counselee that the counselee freely expresses herself, discusses the problem and will come to a position to take an objective view of herself and her problem. This type of counseling is

या प्रकारचा समुपदेशनात समुपदेशक आणि समुपदेशन घेणारा अतिशय चांगले सुसंवादाचे नाते तयार होते ज्यामुळे समुपदेशन घेणारी व्यक्ति स्वतःचे विचार मोकळेपणाने व्यक्त करते समस्या सांगते आणि स्वतःकडे आणि तिच्या समस्येकडे वस्तुनिष्ठा दृष्टीकोनातून पाहू शकते असा समुपदेशकाचा प्रकार आहे

Options :

Directive

निर्देशित

1. ✘

Non-directive

अनिर्देशित

2. ✔

Eclectic

संमिश्र

3. ✘

Developmental

विकासात्मक

4. ✘

Question Number : 30 Question Id : 86579913935 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

According to Bruner, this thinking is backbone to creativity and discovery

ब्रुनर यांच्या मते ही प्रकारची विचार प्रक्रिया सर्जनशीलता आणि शोधकार्याची मूल्य आधारस्तंभ आहे

Options :

Intuitive

1. ✔

अंतःप्रेरणादायी

Concrete

2. ✘

ठोस

Abstract

3. ✘

अमूर्त

Simple

4. ✘

सोपे

Language I Marathi

Section Id :	865799428
Section Number :	2
Section type :	Online
Mandatory or Optional :	Mandatory
Number of Questions :	22
Number of Questions to be attempted :	22
Section Marks :	30
Maximum Instruction Time :	0
Sub-Section Number :	1
Sub-Section Id :	865799683
Question Shuffling Allowed :	Yes

Question Id : 86579913936 Question Type : COMPREHENSION Sub Question Shuffling Allowed : Yes Group
Comprehension Questions : No Question Pattern Type : NonMatrix
Question Numbers : (31 to 35)

प्रश्न क्रमांक 31 ते 35 ची उत्तरे खाली दिलेल्या कवितेच्या आधारे योग्य तो पर्याय निवडून लिहा.

हीच आमुची प्रार्थना अन हेच अमुचे मागणे
माणसाने माणसाशी माणसासम वागणे ॥
धर्म, जाती, प्रांत, भाषा, द्वेष सारे संपू दे
एक निष्ठा, एक आशा, एक रंगी रंगू दे
अन पुन्हा पसरो मनावर शुद्धतेचे चांदणे
माणसाने माणसाशी माणसासम वागणे ॥
भोवताली दाटला अंधार दुःखाचा जरी
सूर्य सत्याचा उद्या उगवेल आहे खात्री
तोवरी देई आम्हाला काजव्यांचे जागणे
माणसाने माणसाशी माणसासम वागणे ॥

Sub questions

Question Number : 31 Question Id : 86579913937 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

ही कविता कोणी लिहिली आहे

Options :

1. ✘ ग. दि. माडगुळकर
2. ✘ कुसुमाग्रज
3. ✘ मंगेश पाडगावकर
4. ✔ समीर सांमत

Question Number : 32 Question Id : 86579913938 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

माणसांची वागणूक कशी असली पाहिजे

Options :

1. ✘ दुष्टपणाची
2. ✔ मानवतेची

3. ✘ कडवटपणाची

4. ✘ हेवादाव्याची

Question Number : 33 Question Id : 86579913939 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

कवीने समाजातून काय नष्ट व्हावे असे म्हटले आहे

Options :

1. ✘ प्रेम

2. ✔ द्वेष

3. ✘ आकांक्षा

4. ✘ औदार्य

Question Number : 34 Question Id : 86579913940 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

सभोवताच्या जगात कवीला काय जाणवते

Options :

1. ✔ अंधार दुःखाचा

2. ✘ उजेड पराक्रमाचा

3. ✘ उत्कर्ष पीडितांचा

4. ✘ अंत गरिबीचा

Question Number : 35 Question Id : 86579913941 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

सत्य उघडकीस येईपर्यंत कवीने कोणाचे जागणे मागीतले आहे

Options :

1. ✘ पणतीचे
2. ✘ मेणबत्तीचे
3. ✘ समईचे
4. ✔ काजव्याचे

Sub-
Section
Number

:

Sub-
Section
Id 865799684

:

Question
Shuffling
Allowed

:

Question Id : 86579913942 Question Type : COMPREHENSION Sub Question Shuffling Allowed : Yes Group
Comprehension Questions : No Question Pattern Type : NonMatrix
Question Numbers : (36 to 40)

प्रश्न क्रमांक 36 ते 40 ची उत्तरे खाली दिलेल्या उता-याच्या आधारे योग्य पर्याय निवडून लिहा

शाळेचा आज पहिला दिवस होता. रंगीबेरंगी छत्र्यांनी फुललेले ते शाळेचे आवार. त्या दिवशी प्रत्येकजण शाळेत येई तो आपली नवी छत्री मिरवण्यासाठीच. आपल्या छत्रीची सर्वांनी स्तुती करावी म्हणून अधीर असणारं ते निरागस बालपण आणि माझीच छत्री सुंदर असा विश्वास चेहे-यावर ठेवून दिमाखात चालणारी ती पाऊले. एकदा का या छत्रीचे कौतुक सुरू झाले की गणवेश, वह्या, पुस्तक असल्या वस्तुंचं कौतुक करतो कोण? माझ्या असंख्य आवडत्या वस्तूत या छत्रीचा नंबर पहिला. पण मला ती बालपणात खूप उशीरा मिळाली. पण मला समजत होतं की एकदा मला छत्री घेतली की माझ्या दोन लहान भावंडाना सुद्धा ती द्यावी लागणार. तरीही शाळेत जाण्या-या माझ्या धाकट्या भावाला आधी छत्री मिळाली. कारण आमच्या मोठ्या बहिर्णीचा समजूतदार पणा. आमच्या लहानपणी छत्र्यांचे आकार दोनच. एक लहान दुसरा मोठा. रंग दोन किंवा तीन. लाल, काळा, नीळा. त्यात आम्हाला वाईट वाटण्याचे कारण म्हणजे भावाला लाल रंगाची छत्री आमच्या आधी मिळाली. तो मराठी शाळेतून घरी आला तो रडतच. आल्या आल्या त्याने छत्री फेकून दिली. त्याला शाळेत सगळ्यांनी मुलींची छत्री म्हणून चिडवले होते.

Sub questions

Question Number : 36 Question Id : 86579913943 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

ऐट ह्या अर्थाचा उता-यातील शब्द शोधा

Options :

1. ✘ निरागस
2. ✔ दिमाख
3. ✘ स्तुती
4. ✘ अधीर

Question Number : 37 Question Id : 86579913944 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

भावाने पहिल्या दिवशी छत्री फेकून दिली कारण

Options :

1. ✘ पावसात छत्री उलटी झाली होती

2. ✘ छत्रीचा रंग काळा होता
3. ✔ त्याला शाळेत चिडवले होते
4. ✘ छत्रीचा आकार मोठा नव्हता

Question Number : 38 Question Id : 86579913945 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

शाळेत मुलांना कोणत्या गोष्टीचे जास्त कौतुक होते

Options :

1. ✘ नवीन बह्या
2. ✘ नवीन गणवेश
3. ✔ नवीन छत्री
4. ✘ नवीन पुस्तके

Question Number : 39 Question Id : 86579913946 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

ह्या उता-यातील छत्र्यांचे रंग कोणते

Options :

1. ✘ लाल आणि पिवळा
2. ✘ काळा आणि पांढरा

3. ✘ निळा आणि जांभळा

4. ✔ लाल, काळा आणि निळा

Question Number : 40 Question Id : 86579913947 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

ह्या उता-यातील मुलगा कोणत्या शाळेत शिकतो

Options :

1. ✘ कानडी

2. ✘ इंग्रजी

3. ✘ गुजराती

4. ✔ मराठी

Sub-Section Number : 3 Sub-Section Id : 865799685 Question Shuffling Allowed : Yes

Question Number : 41 Question Id : 86579913948 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

वि. स. खांडेकर यांना कोणता सर्वोच्च पुरस्कार प्राप्त झाला होता

Options :

1. ✘ महाराष्ट्र भूषण

2. ✘ पद्मविभूषण

3. ✔ ज्ञानपीठ पुरस्कार

4. ✘ कोकण मराठी साहित्य परिषद

Question Number : 42 Question Id : 86579913949 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

मोफत पिण्याचे पाणी वाटप करण्याची सोय खालील पर्यायातून निवडा

Options :

1. ✘ धरण
2. ✘ जलवाहिनी
3. ✘ तलाव
4. ✔ पाणपोई

Question Number : 43 Question Id : 86579913950 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

पुढील पैकी कोणत्या संताची रचना भारुड म्हणून प्रसिद्ध आहे

Options :

1. ✘ संत तुकाराम
2. ✘ संत ज्ञानेश्वर
3. ✘ संत मुक्ताबाई
4. ✔ संत एकनाथ

Question Number : 44 Question Id : 86579913951 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

त्र्यंबक बापूजी ठोंबरे हे कोणत्या नावाने प्रसिद्ध आहे

Options :

1. ✘ नवकवी
2. ✘ गझलकार
3. ✔ बालकवी
4. ✘ प्राचीन कवी

Question Number : 45 Question Id : 86579913952 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

खालीलपैकी भाववाचक नसलेले नाम ओळखा

Options :

1. ✘ शौर्य
2. ✘ कटुता
3. ✘ जोडवा
4. ✔ कार्य

Question Number : 46 Question Id : 86579913953 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

भारत हे कुठल्या प्रकारचे नाम आहे

Options :

1. ✘ सामान्य नाम
2. ✘ भावनात्मक नाम

3. ✓ विशेषनाम

4. ✘ समूहवाचक नाम

Question Number : 47 Question Id : 86579913954 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

व्याकरण शिकण्याचा मुख्य उद्देश कोणता

Options :

1. ✘ विद्यार्थ्यांचे संभाषण कौशल्य वाढवणे.

2. ✘ शब्द उच्चार सुधारणे

3. ✓ विद्यार्थ्यांना भाषेबद्दल शास्त्रीय दृष्ट्या विचार करायला लावणे

4. ✘ विद्यार्थ्यांना लेखनास प्रवृत्त करणे

Question Number : 48 Question Id : 86579913955 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

विद्यार्थी केंद्रित अध्यापन प्रक्रिया कोणती

Options :

1. ✓ व्यक्तिगत सूचना

2. ✘ प्रात्यक्षिक

3. ✘ प्रतिकृती

व्याख्यान

4. ✘

Question Number : 49 Question Id : 86579913956 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

तक्रार अर्जामध्ये तक्रारीचा मजकूर कोठे असायला हवा

Options :

पत्राच्या सुरुवातीला

1. ✘

परिच्छेद 2 मध्ये

2. ✔

परिच्छेद 1 मध्ये

3. ✘

पत्राच्या शेवटी

4. ✘

Question Number : 50 Question Id : 86579913957 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

पुढील अपूर्ण म्हण पूर्ण करा. अन्नछत्रात जाऊन .....

Options :

मिरपूड मागू नये

1. ✔

शांत रहावे बसून

2. ✘

अन्न घ्यावे भरून

3. ✘

अन्न द्यावे सांडून

4. ✘

Question Number : 51 Question Id : 86579913958 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

वडील मंडळीस पत्र लिहिताना लिहायचा अचूक मायना कोणता

Options :

1. ✘ महाराज
2. ✔ तीर्थस्वरूप
3. ✘ प्रिय
4. ✘ महोदय

Question Number : 52 Question Id : 86579913959 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

स, ला, ते, स, ला, ना, ते, हे कोणत्या विभक्तीचे प्रत्यय आहेत

Options :

1. ✘ प्रथम व द्वितीया
2. ✔ द्वितीय व चतुर्थी
3. ✘ तृतीय व पंचमी
4. ✘ द्वितीय व षष्ठी

Question Number : 53 Question Id : 86579913960 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

नागपूरला या शब्दातील विभक्ती ओळखा

Options :

तृतीया

1. ✘

द्वितीया

2. ✔

सप्तमी

3. ✘

षष्ठी

4. ✘

Question Number : 54 Question Id : 86579913961 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

मी दररोज फिरायला जातो या वाक्यातील काळ ..... हा आहे

Options :

रीती वर्तमानकाळ

1. ✔

रीती भविष्यककाळ

2. ✘

अपूर्ण भूतकाल

3. ✘

रीती भूतकाल

4. ✘

Question Number : 55 Question Id : 86579913962 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

खाली दिलेल्या जोड्यांमधून विरुद्धार्थी शब्दजोडी निवडा

Options :

जल - पाणी

1. ✘

कर - हात

2. ✘

3. ✓ कृतज्ञ – कृतघ्न

4. ✘ प्रकाश – उजेड

Question Number : 56 Question Id : 86579913963 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

देव या शब्दाचे वचन कोणते

Options :

1. ✘ एकवचन

2. ✘ अनेकवचन

3. ✓ एकवचन व अनेकवचन दोन्ही

4. ✘ कोणतेही नाही

Question Number : 57 Question Id : 86579913964 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

पूजा उद्या घरी येणार आहे ना? वाक्य प्रकार कोणता

Options :

1. ✘ विधानार्थी

2. ✘ नकारार्थी

3. ✘ उद्गारार्थी

4. ✓ प्रश्नार्थी वाक्य

Question Number : 58 Question Id : 86579913965 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

दिगंबर या सामासिक शब्दाचा योग्य विग्रह केलेला पर्याय निवडा

Options :

1. ✘ दिग् + अंबर
2. ✔ दिक् + अंबर
3. ✘ दिक् + अंबर
4. ✘ दिगं + अंबर

Question Number : 59 Question Id : 86579913966 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

तुरंग या शब्दाचा अर्थ ..... हा आहे

Options :

1. ✘ तुरंग
2. ✘ हत्ती
3. ✘ कावळा
4. ✔ घोडा

Question Number : 60 Question Id : 86579913967 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

खालील पैकी ओष्ठ्य वर्ण कोणता

Options :

1. ✘ ल

2. ✘ प

3. ✔ भ

4. ✘ ड

Language II English Section Id : 865799429 Section Number : 3 Section type : Online Mandatory or Optional :

Mandatory Number of Questions : 26 Number of Questions to be attempted : 26 Section Marks : 30 Maximum Instruction Time : 0 Sub-Section Number : 1 Sub-Section Id : 865799686 Question Shuffling Allowed : Yes

Question Id : 86579913968 Question Type : COMPREHENSION Sub Question Shuffling Allowed : Yes Group

Comprehension Questions : No Question Pattern Type : NonMatrix

Question Numbers : (61 to 65)

(61-65) Read the following passage and answer the questions given. Choose the correct option for each question.

People learn through their entire lives. They constantly improve their knowledge and develop. I think that a college or university education should be available to all students because every person has the right to choose the way to self-perfection.

Every person should have the chance to get a higher degree, gain new knowledge and experience. However, some people believe that higher education should be available only to good students. I think it is silly. It is like to make unavailable traveling for one who does not have IQ high enough. Some young people do not do well at school but they have great personality and ability to learn. They are self-confident,

persistent and patient. With these qualities, they can get higher grades than their classmates who are talented but lazy. Imagine a situation, when a teenager gets high grades because his or her parents constantly make him or her study and help do most of the homework. In this case, a child does very well at school but I think a college can show the opposite results.

Sub questions

Question Number : 61 Question Id : 86579913969 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The quality of the students which is **NOT** mentioned in the passage.

Options :

1. ✘ persistence

2. ✘ self-confidence
3. ✔ discipline
4. ✘ patience

Question Number : 62 Question Id : 86579913970 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

As per the passage, higher education must be

Options :

1. ✔ open to all.
2. ✘ restricted.
3. ✘ valuable to some.
4. ✘ standardized.

Question Number : 63 Question Id : 86579913971 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The meaning of the word 'persistent' is

Options :

1. ✘ hesitant
2. ✔ constant
3. ✘ reluctant
4. ✘ ambivalent

Question Number : 64 Question Id : 86579913972 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The example that the author mentioned in the passage about 'Limiting higher education is unreasonable' is

Options :

1. ✘ restricting sports to only healthy people.
2. ✘ allowing only rich people to travel.
3. ✔ denying travel to someone because of a low IQ.
4. ✘ making only adults eligible for a passport.

Question Number : 65 Question Id : 86579913973 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

As per the passage, identify the correct statement.

Options :

- ✘ School performance may indicate how well a student will do in college.
- ✘ School performance necessarily indicates college success.
- ✘ School results clearly predict a student's performance in college.
- ✔ School performance may not indicate how well a student will do in college.

Sub-Section Number : 2 Sub-Section Id : 865799687 Question Shuffling Allowed : Yes

Question Number : 66 Question Id : 86579913974 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The farmer owned a large _____ of cattle that grazed near the river.

Choose the correct option to complete the sentence.

Options :

- ✘ school
- ✔ herd
- ✘ brood
- ✘ colony

Question Number : 67 Question Id : 86579913975 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Ravi behaves as though he _____ everything in the school.

Choose the correct option to complete the sentence.

Options :

- ✘ was knowing
- ✘ have known
- ✘ were knowing
- ✔ knew

Question Number : 68 Question Id : 86579913976 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The teacher adopted _____ method to teach phonetics to her students.

Choose the correct option.

Options :

- ✔ a unique
- ✘ an unique

3. ✘ the unique

4. ✘ unique

Question Number : 69 Question Id : 86579913977 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The scientist insisted _____ conducting another trial before publishing the results.

Choose the correct option.

Options :

1. ✘ at

2. ✔ on

3. ✘ to

4. ✘ for

Question Number : 70 Question Id : 86579913978 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Choose the grammatically correct sentence.

Options :

1. ✘ He had just now went outside.

2. ✘ When I reached him, he has eating an apple.

3. ✔ They have been learning French since 2024.

4. ✘ Madhu will have cleaned the floor by tomorrow evening.

Question Number : 71 Question Id : 86579913979 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Choose the appropriate option to complete the conversation.

A: Why didn't you attend the workshop yesterday?

B: I _____ a medical emergency at that time.

Options :

1. ✘ am dealing with

2. ✔ was dealing with

3. ✘ have dealt with

4. ✘ will be dealing with

Question Number : 72 Question Id : 86579913980 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The _____ child asked many questions in the class.

Identify the correctly spelt word.

Options :

1. ✘ inquesitive
2. ✘ inquisetive
3. ✘ inquisiteve
4. ✔ inquisitive

Question Number : 73 Question Id : 86579913981 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Vasu is walking now. He knows that walking is good for health.

Identify the grammatical functions of the word 'walking' in the given sentences.

Options :

1. ✘ noun, noun
2. ✘ noun, verb
3. ✘ verb, verb
4. ✔ verb, noun

Question Number : 74 Question Id : 86579913982 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Sentence A: Could you look after my plants, as I am travelling to Delhi tomorrow?

Sentence B: Sure.

The Sentence 'A' expresses:

Options :

1. ✘ order
2. ✘ suggestion
3. ✔ request
4. ✘ command

Question Number : 75 Question Id : 86579913983 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

We _____ seen such heavy rainfall during these years.

Choose the correct option to complete the sentence.

1. ✓ did they
2. ✗ didn't they
3. ✗ do they
4. ✗ doesn't they

Question Number : 79 Question Id : 86579913987 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Charan is meticulous in checking his Ph.D. work before its submission.

Identify the appropriate meaning of the word 'meticulous'.

Options :

1. ✗ sloppy
2. ✓ thorough
3. ✗ haphazard
4. ✗ casual

Question Number : 80 Question Id : 86579913988 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

She is as _____ as her elder sister.

Choose the correct option to complete the sentence.

Options :

1. ✗ more intelligent
2. ✗ most intelligent
3. ✗ intelligence
4. ✓ intelligent

Question Number : 81 Question Id : 86579913989 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The politician's speech encouraged the citizens.

Identify the appropriate antonym for the word 'encouraged'.

Options :

1. ✗ helped
2. ✗ interested
3. ✓ demoralized

4. ✘ appreciated

Question Number : 82 Question Id : 86579913990 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

He has been in the blues for the last one week.

The expression 'in the blues' mean

Options :

1. ✘ relaxed
2. ✔ depressed
3. ✘ confused
4. ✘ excited

Question Number : 83 Question Id : 86579913991 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Identify the **INCORRECT** sentence.

Options :

1. ✘ Since it was raining outside, we could not dare to go out.
2. ✘ Mahima is a charming as well as hardworking girl.
3. ✔ While I was sleeping, but somebody is knocking at the door.
4. ✘ They did not work seriously, so they had not been paid.

Question Number : 84 Question Id : 86579913992 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Your conduct surprises me.

Choose the correct passive voice for the given sentence.

Options :

1. ✘ I was surprised at your conduct.
2. ✘ I have been surprised by your conduct.
3. ✘ I am being surprised by your conduct.
4. ✔ I am surprised by your conduct.

Question Number : 85 Question Id : 86579913993 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Michael West developed a new method for teaching English to Indian children that focused on developing this ability

Options :

- ✘ writing
- ✘ speaking
- ✘ listening
- ✔ reading

Question Number : 86 Question Id : 86579913994 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Identify the three domains of assessment for English summative question paper of Class X.

- Reading Comprehension
- Map pointing skills
- Vocabulary & Grammar
- History of English Language
- Creative Expression

Choose the correct option.

Options :

- ✔ A, C, and E only
- ✘ A, B, and D only
- ✘ B, D, and E only
- ✘ C, B, and D only

Question Number : 87 Question Id : 86579913995 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The primary purpose of using language laboratory is to develop learners'

Options :

- ✘ reading and writing skills.
- ✘ speaking and writing skills.
- ✘ reading and listening skills.
- ✔ listening and speaking skills.

Question Number : 88 Question Id : 86579913996 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

In the English language, the phonemes or speech sounds are broadly divided into

Options :

1. ✘ Alphabets and Letters
2. ✔ Vowels and Consonants
3. ✘ Nouns and Verbs
4. ✘ Words and Phrases

Question Number : 89 Question Id : 86579913997 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

'Organising graphic information logically and clearly with a specific type of reader in mind'. This is a sub-skill of _____.

Options :

1. ✘ Reading
2. ✘ Speaking
3. ✔ Writing
4. ✘ Listening

Question Number : 90 Question Id : 86579913998 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Identify the type of grammar that is most concerned with teaching rules for accurate usage.

Options :

1. ✘ Communicative grammar
2. ✔ Prescriptive grammar
3. ✘ Descriptive grammar
4. ✘ Transformational grammar

Social Studies Section Id : 865799430 Section Number : 4 Section type : Online Mandatory or Optional :

Mandatory Number of Questions : 60 Number of Questions to be attempted : 60 Section Marks : 60 Maximum Instruction Time : 0 Sub-Section Number : 1 Sub-Section Id : 865799688 Question Shuffling Allowed : Yes

Question Number : 91 Question Id : 86579913999 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Recherla Rudra, the loyal general of the Kakatiyas, assumed the title

काकतीयानां एकाग्र सेनापती रेचेर्ला रुद्र याने ही पदवी मिळवली

Options :

Kakatiya Samrajya Rakshaka

काकतीय साम्राज्य रक्षक

1. ✘

Kakatiya Veera Senani

काकतीय वीर सेनापती

2. ✘

Kakatiya Dharma Rakshaka

काकतीय धर्म रक्षक

3. ✘

Kakatiya Rajya Stapanacharya

काकतीय राज्य स्थापनाचार्य

4. ✔

Question Number : 92 Question Id : 86579914000 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

In the thirteenth century, the founder of the Bhakti movement in Maharashtra was

तेराव्या शतकात महाराष्ट्रातील भक्ती चळवळीचे संस्थापक होते

Options :

Ramananda

रामानंद

1. ✘

Chaitanya

चैतन्य

2. ✘

Gnanadeva

ज्ञानदेव

3. ✔

Vallabha Charya

वल्लभाचार्य

4. ✘

Question Number : 93 Question Id : 86579914001 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The rule of the Delhi Sultanate came to an end with which of the following battles?

खालीलपैकी कोणत्या युद्धाने दिल्ली सल्तनतची रजवट संपली

Options :

The First Battle of Tarrain

तारेनची पहिली लढाई

1. ✘

The First Battle of Panipat

पानिपतची पहिली लढाई

2. ✔

The Second Battle of Tarrain

तारेनची दुसरी लढाई

3. ✘

The Battle of Kanwah

कनवाह ची लढाई

4. ✘

Question Number : 94 Question Id : 86579914002 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

As per the Uttaramerur Inscription, 'Vellanvagai' and 'Pallichchandam' respectively refer to

उत्तरारामर शिलालेखानुसार वेलनवागई आणि पल्लिचंदर यांचा अनुक्रमे संबंध

Options :

Land gifted to Brahmins and Land donated to Jaina Institutions

ब्राह्मणांना भेट म्हणून दिलेली जमीन आणि जैन प्रवृत्तींना दान केलेली जमीन

1. ✘

Land gifted to temples and Land gifted for the maintenance of a school

मंदिरांना भेट म्हणून दिलेली जमीन आणि शाळेच्या देखभालीसाठी भेट म्हणून दिलेली जमीन

2. ✘

Land of non-brahmin proprietors and Land donated to Jaina Institutions

ब्राह्मणेतर मालकांच्या जमीनी आणि जैन धार्मिकांना दान केलेल्या जमीनी

3. ✔

Land gifted for the maintenance of a school and Land gifted to Brahmins
शाळेच्या देखभालीसाठी दिलेली जमीन आणि ब्राह्मणांना भेट दिलेली जमीन

4. ✘

Question Number : 95 Question Id : 86579914003 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The compilation of Bhakthi songs of Alwars in Tamil Language were called
तमिळ भाषेतील अलवारांच्या भक्तीगीतांच्या संकलनाला म्हणतात

Options :

Thevaram

थेवरम

1. ✘

Nalayira Divya Prabhandam

नालयिरा दिव्य प्रबंधम

2. ✔

Thiruppugazh

थिरुप्पूगाझ

3. ✘

Silappadikaram

शिलाप्पदिकरम

4. ✘

Question Number : 96 Question Id : 86579914004 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

During the period of Mauryas 'the special court meant for the settlement of property
disputes was

मौर्यांच्या काळात मालमत्तेच्या वादाच्या समझोत्यासाठी विशेष न्यायालय होते

Options :

Dharmastiya

धर्मास्थीय

1. ✔

Kantakasodhana

कंटकशोधन

2. ✘

Dharmasastra-based law

धर्मशास्त्रावर आधारित कायदा

3. ✘

Samaharta

समहर्ता

4. ✘

Question Number : 97 Question Id : 86579914005 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Quli Qutub Shah was the Governor of the Bahamanis in this region

कुली कुतूबशाहा हा या प्रदेशातील बहामनीस चा राज्यपाल होता

Options :

Telangana Region

तेलंगाना प्रदेश

1. ✔

Royalaseema Region

रायलसीमा प्रदेश

2. ✘

Maratha Region

मराठा प्रदेश

3. ✘

Coastal Region of Orissa

ओरिसाचा किनारपट्टी प्रदेश

4. ✘

Question Number : 98 Question Id : 86579914006 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The phrase "No taxation without representation" was originally used by this group of people

प्रतिनिधित्वा शिवाय कर नाही हा वाक्यांश या गटाच्या लोकांनी वापरला

Options :

French revolutionaries

फ्रेंच क्रांतिकारकांनी

1. ✘

British Parliament members

ब्रिटीश संसदेचे सदस्य

2. ✘

American colonists

अमेरिकन वसाहत

3. ✔

Native American tribes

मूळ अमेरिकन जमाती

4. ✘

Question Number : 99 Question Id : 86579914007 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

In this book, Baron de Montesquieu proposed that power should be divided between the legislature, the executive and the Judiciary

या पुस्तकात, बॅरन डी मॉन्टस्क्यू यांनी असा प्रस्ताव मांडला कायदेमंडल, कार्यकारी आणि न्यायपालिका यांच्यात सत्ता विभागली जावी

Options :

The Spirit of the Laws

कायद्याचा आत्मा

1. ✔

Persian Letters

पर्शियन अक्षरे

2. ✘

Considerations on the Causes of the Greatness of the Romans and their Decline

रोमन लोकांच्या महानतेची कारणे आणि त्यांचा अधोगतीवरील विचार

3. ✘

Religious hypocrisy

धार्मिक दांभिकता

4. ✘

Question Number : 100 Question Id : 86579914008 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The Zollverein, a customs union, was formulated in 1834 under the leadership of Prussia for the formulation of

झोलव्हेरिन, सीमाशुल्क संघ, 1834 मध्ये प्रशियाच्या नेतृत्वाखाली हे तयार करण्या साठी निर्माण करण्यात आला

Options :

trade rules for free trade and economic cooperation

मुक्त व्यापार आणि आर्थिक सहकार्यासाठी व्यापार नियम

1. ✓

creating military alliance

लश्करी युती निर्माण करणे

2. ✘

establishing colonies overseas

परदेशात वसाहती स्थापन करणे

3. ✘

promoting economic unity among the Italian States

इटालियन राज्यामध्ये आर्थिक एकता वाढवणे

4. ✘

Question Number : 101 Question Id : 86579914009 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The main purpose of Luddism during the early 19th century was

19व्या शतकाचा सुरुवातीला लूधीझमाचा मुख्य उद्देश होता

Options :

To demand political rights for industrial workers

औद्योगिक कामगारांसाठी राजकीय हक्कांची मागणी करणे

1. ✘

To promote technological advancement in the textile industry

कापड उद्योगात तांत्रिक प्रगतीला चालना देणे

2. ✘

To protest against the use of machines that led to job losses

ज्या यंत्राच्या वापरामुळे नौक-या गमावल्या जातात त्याचा निषेध करणे

3. ✓

To support factory owners in increasing production
उत्पादन वाढवण्यासाठी कारखानदारांना प्रोत्साहन देणे

4. ✘

Question Number : 102 Question Id : 86579914010 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

According to the Monroe Doctrine of 1823, the European countries should not establish new colonies or interfere in the internal affairs of America. In return for this United States would

1823 च्या मोनरो डॉक्ट्रिन नुसार युरोपियन देशांनी नवीन वसाहती स्थापन करू नये किंवा अमेरिकेच्या अंतर्गत बाबींमध्ये हस्तक्षेप करू नये या बदल्यात अमेरिकेने

Options :

not interfere in the internal affairs of European countries or their existing colonies
युरोपियन देशांच्या किंवा त्यांचा विद्यमान वसाहतींच्या अंतर्गत बाबींमध्ये हस्तक्षेप न करणे

1. ✔

provide financial support to the European countries
युरोपियन देशांना आर्थिक आधार प्रदान करणे

2. ✘

allow the European countries to have trade relations with the United States of America
युरोपियन देशांना अमेरिकन व्यापारी संबंध ठेवण्यासाठी परवानगी देणे

3. ✘

not interfere in the economic affairs of the European countries
युरोपियन देशांच्या आर्थिक बाबींमध्ये हस्तक्षेप करू नये

4. ✘

Question Number : 103 Question Id : 86579914011 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The Balkan peninsula is located in this part of Europe
बालकन द्विपकल्प युरोपच्या या भागात स्थित आहे

Options :

North-eastern part of Europe

1. ✘ युरोपचा इशान्य भाग

South-western Part of Europe

युरोपचा नैऋत्य भाग

2. ✘

North-western Part of Europe

युरोपचा वायव्य भाग

3. ✘

South-eastern part of Europe

युरोपचा आग्नेय भाग

4. ✔

Question Number : 104 Question Id : 86579914012 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

One of the following was NOT true about the Treaty of Versailles of 1919

1919 च्या व्हर्सीलीसच्या तहाच्या बाबतीत खालीलपैकी एक खरे नाही

Options :

Germany returned Alsace-Lorraine to France

जर्मनी अल्सेस-लोरेन फ्रान्सला परत केले

1. ✘

The German Empire was broken up and replaced by a Democratic Republic

जर्मन राज्याचे तुकडे झाले आणि त्या जागी लोकशाही प्रजासत्ताक स्थापन झाले

2. ✘

Saar Basin was placed under France for 25 years

सारचे खोरे 25 वर्षे फ्रान्सच्या ताब्यात होते

3. ✔

Germany lost Danzig and it became a Free City

जर्मनीने डॅनझिंग गमवले आणि ते एक मुक्त शहर झाले

4. ✘

Question Number : 105 Question Id : 86579914013 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

In map colour conventions, the shade 'light blue' is typically used to represent

नकाशाच्या रंगसंगतीमध्ये हल्का निळारंग हा सामान्यतः हे दर्शवण्यासाठी वापरला जातो

Options :

Large water bodies such as seas and oceans

समुद्र आणि महासागराचे मोठे साठे

1. ✘

Water sources including tanks, rivers, canals, and wells

टाक्या, नद्या, कालवे आणि विहिरीसह पाण्याचे स्रोत

2. ✔

Agricultural land areas

शेतीची जमीन क्षेत्र

3. ✘

Locations where minerals are found

खनिजे आढळणारी ठिकाणे

4. ✘

Question Number : 106 Question Id : 86579914014 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

This region of Telangana receives over 100 cm of annual rainfall

तेलंगाणाच्या या प्रांतात दर वर्षी 100 से.मी. पेक्षा जास्त पाऊस पडतो

Options :

Southern-Part of Telangana

तेलंगाणाचा दक्षिण भाग

1. ✘

Eastern Part of Telangana

तेलंगाणाचा पूर्व भाग

2. ✘

North and North-eastern Part of Telangana

तेलंगाणाचा उत्तर आणि इशान्य भाग

3. ✔

South-western part of Telangana

तेलंगाणाचा नैऋत्य भाग

4. ✘

Question Number : 107 Question Id : 86579914015 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The heat balance of the Earth refers to the balance between
पृथ्वीचे उष्णता संतुलन म्हणजे ---- या मधील संतुलन

Options :

Heat received by the oceans and the heat received by the earth
महासागरांना मिळणारी उष्णता आणि पृथ्वीला मिळणारी उष्णता

1. ✘

Solar radiation received and terrestrial radiation emitted
मिळालेले सौर किरणे आणि उत्सर्जित होणारे स्थलीय किरणे

2. ✔

Heat produced inside the Earth and heat absorbed by oceans
पृथ्वीच्या आत निर्माण होणारी उष्णता आणि महासागराद्वारे शोषली जाणारी उष्णता

3. ✘

Heat absorbed by the atmosphere and heat received by the earth
वातावरणाद्वारे शोषली जाणारी उष्णता आणि पृथ्वी ने प्राप्त केलेली उष्णता

4. ✘

Question Number : 108 Question Id : 86579914016 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The Sun, the Moon, and the stars appear to rise in the east and set in the west because
सूर्य, चंद्र आणि तारे पूर्वेला उगवतात आणि पश्चिमेला मावळतात असे दिसते कारण

Options :

They move around the earth every day
ते दररोज पृथ्वी भोवती फिरतात

1. ✘

The Earth revolves around the Sun
पृथ्वी सूर्या भोवती फिरते

2. ✘

The Moon revolves around the Earth
चंद्र पृथ्वी भोवती फिरते

3. ✘

The Earth rotates from west to east

पृथ्वी पश्चिमेकडून पूर्वे कडे फिरते

4. ✓

Question Number : 109 Question Id : 86579914017 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Thal, Bhor and Pal Ghats are located in the

थल, भोर आणि पाल घाट येथे आहेत

Options :

Eastern Ghats

पूर्वघाट

1. ✘

Western Ghats

पश्चिम घाट

2. ✓

Vindhya & Satpura Mountain Ranges

विंध्य आणि सातपुरा पर्वत रांगा

3. ✘

Himalayan Mountain Ranges

हिमालयीन पर्वत रांगा

4. ✘

Question Number : 110 Question Id : 86579914018 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The main tributaries of river Ganges which come from the Peninsular uplands are

गंगा नदिच्या मुख्य उपनद्या ज्या द्विप कल्पीय उंच प्रदेशातून येतात त्या या आहेत

Options :

The Gandak, the Kosi and the Ghagra

गंडक, कोसी आणि घागरा

1. ✘

The Yamuna, The Gandak and the Sarda

यमुना, गंडक आणि शारदा

2. ✘

The Sarda, the Chambal and the Kosi

शारदा, चंबळ आणि कोसी

3. ✘

The Chambal, the Betwa and the Son

चंबळ, बेतवा आणि सोन

4. ✔

Question Number : 111 Question Id : 86579914019 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

During the retreating monsoon season, this coast of India receives most of its rainfall from depressions and cyclones

मानसूनच्या परतीच्या काळात, भारतात या किनारपट्टी प्रदेशात बहुतेक पाऊस कमी दाबाच्या पट्ट्यांमुळे आणि चक्रीवादळामुळे पडतो

Options :

Utkal Coast

उत्कल किनारा

1. ✘

Canara Coast

कॅनरा किनारा

2. ✘

Coromandel Coast

कोरमंडल किनारा

3. ✔

Malabar Coast

मलबार किनारा

4. ✘

Question Number : 112 Question Id : 86579914020 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Ebony, Mahogany, Rosewood and Rubber are some of the important commercial trees grown in these forests

एबोनी, महागोनी, रोजवुड आणि रबर ही काही महत्वाची व्यावसायिक झाडे आहेत जी ----- या जंगलात आढळतात

Options :

Tropical Deciduous Forests

उष्णकटिबंधीय पानझडी जंगले

1. ✘

Tropical Evergreen Forests

उष्णकटिबंधीय सदाहरित जंगले

2. ✔

Thorny Forests

काटेरी जंगले

3. ✘

Mangrove Forests

खारफुटीची जंगले (मॅंगू जंगले)

4. ✘

Question Number : 113 Question Id : 86579914021 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The National Population Policy 2000 provides a policy framework for

राष्ट्रीय लोकसंख्या धोरण 2000 मध्ये खालील गोष्टींसाठी धोरणात्मक चौकट प्रदान केली आहे

Options :

Reducing adult mortality through lifestyle interventions

जीवनशैलीत हस्तक्षेपांद्वारे प्रौढ मृत्युदर कमी करणे

1. ✘

Promoting traditional medicine practices

पारंपरिक औषध पद्धतींना प्रोत्साहन देणे

2. ✘

Provision of higher education opportunities to reduce population growth

लोकसंख्या वाढ कमी करण्यासाठी उच्च शिक्षणाच्या संधीची तरतूद करणे

3. ✘

Ensuring that all children receive vaccines for every preventable disease

सर्व मुलांना प्रतिबंध करण्यायोग्य आजारांसाठी लस मिळतील याची खात्री करणे

4. ✔

Question Number : 114 Question Id : 86579914022 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

One of the following is the source of obtaining direct information regarding the "interior of the Earth"

पृथ्वीचा आतील भाग या बद्दल थेट माहिती मिळवण्याचे स्रोत खालील पैकी एक आहे

Options :

Earthquake waves

भूकंपाच्या लाटा

1. ✘

Soil Analysis

मातीचे विश्लेषण

2. ✘

Volcanic eruption

ज्वालामुखीचा उद्रेक

3. ✔

Magnetic field studies

चुंबकीय क्षेत्र अभ्यास

4. ✘

Question Number : 115 Question Id : 86579914023 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The periodical rise and fall of the sea level, once or twice a day, mainly due to the attraction of the Sun and the Moon is called

सूर्य आणि चंद्राच्या आकर्षणामुळे दिवसातून एकदा किंवा समुद्र पातळीच्या नियतकालीन चढ आणि उताराला म्हणतात

Options :

Tides

भरती

1. ✔

Waves

लाटा

2. ✘

Ocean Current

महासागर प्रवाह

3. ✘

Tsunami

त्सुनामी

4. ✘

Question Number : 116 Question Id : 86579914024 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

One of the following is NOT the form of Cloud

खालीलपैकी एक ढगाचे स्वरूप नाही

Options :

Cumulus

कम्युलस

1. ✘

Cirrus

सिरस

2. ✘

Stratus

स्ट्रॅटस

3. ✘

Sleet

स्लीट

4. ✔

Question Number : 117 Question Id : 86579914025 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

These soils are developed on crystalline Igneous rocks in areas of low rainfall in the eastern and southern parts of the Deccan Plateau

दख्खन पठाराच्या पूर्वी आणि दक्षिण भागात कमी पावसाच्या भागात स्फटिकीय अग्निजन्य खडकांवर ही माती विकसित होते

Options :

Alluvial Soils

गाळाची माती

1. ✘

2. ✘ Black Soils
काळी माती

3. ✔ Red Soils
लाल माती

4. ✘ Laterite Soils
लॅटेराईट माती

Question Number : 118 Question Id : 86579914026 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Identify the Metallic mineral from among the following

खालीलपैकी धातू खनिज ओळखा

Options :

1. ✘ Mica
मैका

2. ✘ Marble
संगरमरवरी

3. ✔ Nickel
निकेल

4. ✘ Granite
ग्रानाईट

Question Number : 119 Question Id : 86579914027 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Which of the following Act granted security forces the authority to arrest or even use lethal force against individuals merely on suspicion of involvement in anti-national activities?

खालीलपैकी कोणत्या कायद्याने सुरक्षा दलांना केवळ देशविरोधी कारवायांमध्ये सहभागी असल्याच्या संशयावरून व्यक्तिला अटक करण्याचा किंवा त्यांच्यावर प्राणघातक शक्ति वापरण्याचा अधिकार दिला

Options :

Armed Forces (Special Powers) Act, 1958 (AFSPA)
सशस्त्र सेना (विशेष अधिकार) कायदा 1958 (AFSPA)

1. ✓

National Security Act, 1980 (NSA)
राष्ट्रीय सुरक्षा कायदा 1980 (NSA)

2. ✘

Public Safety Act, 1978 (PSA)
सार्वजनिक सुरक्षा कायदा 1978 (PSA)

3. ✘

Essential Services Maintenance Act, 1968 (ESMA)
अत्यावश्यक सेवा देखभाल कायदा 1968 (ESMA)

4. ✘

Question Number : 120 Question Id : 86579914028 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

In 1965, the Secretary-General of the United Nations who successfully convinced India and Pakistan to accept a ceasefire

1965 मध्ये, संयुक्त राष्ट्रांचे सरचिटणीस ज्यांनी भारत आणि पाकिस्तानला युद्धबंदी स्वीकारण्यास पटवून दिले

Options :

Dag Hammarskjöl

डॅग हॅमरस्कजोल

1. ✘

U Thant

यू थॉंट

2. ✓

Kurt Waldheim

कर्ट वाल्डहैम

3. ✘

Trygve Lie

ट्रायग्वे लाई

4. ✘

Question Number : 121 Question Id : 86579914029 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

' Mukti Bahini' refers to

मुक्ती बाहिनी हे या संदर्भात येते

Options :

A peacekeeping force of the United Nations

संयुक्त राष्ट्रांचे शांती सेवा दल

1. ✘

The guerrilla liberation force of Bangladesh

बांग्लादेशची गनिमी मुक्ती सेना

2. ✔

The armed wing of the Indian National Army

भारतीय राष्ट्रीय सेनेची सशस्त्र शाखा

3. ✘

A political party formed in Pakistan

पाकिस्तान मध्ये स्थापन झालेला एक राजकीय पक्ष

4. ✘

Question Number : 122 Question Id : 86579914030 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

India tried to base its foreign policy on the

भारताने आपले राष्ट्रीय धोरण यावर आधारित ठेवण्याचा प्रयत्न केला

Options :

Gandhian Principles of Peace and Non-violence

गाँधीवादी शांती आणि अहिंसेची तत्वे

1. ✔

Principles of Indian Constitution

भारतीय संविधानाची तत्वे

2. ✘

Expansionist and colonial policies

विस्तारवादी आणि वसाहतवादी धोरणे

3. ✘

Marxist-Leninist revolutionary ideology

मार्क्सवादी – लेनिनवादी क्रांतीकारी विचार सरणी

4. ✘

Question Number : 123 Question Id : 86579914031 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The Article 39 A of the Indian Constitution deals with

भारतीय संविधानाच्या कलम 39 A मध्ये खालील गोष्टींचा समावेश आहे

Options :

Free and compulsory Education for children up to the age of 14 years

14 वर्षापर्यंतच्या मुलांसाठी मोफत आणि सक्तीचे शिक्षण

1. ✘

Protection of rights to minorities

अल्पसंख्यकांच्या हक्कांचे संरक्षण

2. ✘

Provision of free legal aid to ensure that justice is not denied to any citizen

कोणत्याही नागरिकाला न्याय मिळण्यापासून वंचित ठेवले जाणार नाही याची खात्री करण्यासाठी मोफत कायदेशीर मदत तरतूद

3. ✔

Right to freedom of Speech and Expression

भाषण आणि अभिव्यक्ती स्वतंत्र्याचा अधिकार

4. ✘

Question Number : 124 Question Id : 86579914032 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

If any landlord or contractor forces a person to work without any wages or at very low wage rates, then it would be a violation of this fundamental right

एखादा जमीनदार किंवा ठेकेदार कोणाला बिनामजूरी किंवा अतिशय कमी मजूरीवर काम करण्यास भाग पाडत असेल तर हा कोणत्या मूलभूत अधिकाराचे उल्लंघन करतो

Options :

Right to Constitutional remedies

घटनात्मक उपायांचा अधिकार

1. ✘

Right Against Exploitation

शोषणाविरुद्धतेचा अधिकार

2. ✔

Right to Equality

समानतेचा अधिकार

3. ✘

Cultural and Educational Right

सांस्कृतिक आणि शैक्षणिक अधिकार

4. ✘

Question Number : 125 Question Id : 86579914033 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The main purpose of the Protection of Civil Rights Act 1955 is to

नागरी अधिकार संरक्षण कायदा 1955 चा मुख्य उद्देश हा आहे

Options :

Promote religious freedom in India

भारतात धार्मिक स्वातंत्र्याला प्रोत्साहन देणे

1. ✘

Abolish untouchability and prohibit discrimination

अस्पृश्यता नष्ट करणे आणि भेदभावास आळा घालणे

2. ✔

Provide free legal aid to the poor people

गरीबांना मोफत कायदेशीर मदत पुरवणे

3. ✘

Ensure reservation for women not only in local bodies but also in the parliament

महिलांसाठी स्थानिक संस्था तसेच संसदेत ही आरक्षण सुनिश्चित करणे

4. ✘

Question Number : 126 Question Id : 86579914034 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

This neighbouring country of India claims Aksai-chin area in Ladakh region and much of Arunachala Pradesh

भारताचा हा शेजारी देश लद्दाखमधील अक्साई चीन प्रदेशावर आणि अरुणाचल प्रदेशातील मोठ्या भागावर दावा करतो

Options :

Nepal

नेपाळ

1. ✘

Bhutan

भुतान

2. ✘

Pakistan

पाकिस्तान

3. ✘

China

चीन

4. ✔

Question Number : 127 Question Id : 86579914035 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

In India, the head of state is elected rather than inheriting the position. This makes India a

भारतात राष्ट्रप्रमुख हा पदानुक्रमानुसार वारसाहक्काने नव्हे तर निवडून येतो भारत एक

Options :

Monarchy

1. ✘

राजेशाही

Republican State

2. ✔

प्रजासत्ताक राज्य

Theocratic State

3. ✘

धर्माधारित राज्य

Secular State

4. ✘

धर्मनिरपेक्ष राज्य

Question Number : 128 Question Id : 86579914036 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

All the decisions of the Union Cabinet are to be communicated to the President of India by

केंद्र सरकाराच्या मंत्रीमंडळातील सर्व निर्णय भारताच्या राष्ट्रपतींना कोणाकडून कळवले जातात

Options :

The External Affairs Minister

1. ✘

परराष्ट्र व्यवहार मंत्री

The Home Minister

2. ✘

गृहमंत्री

The Prime Minister of India

3. ✔

भारताचे पंतप्रधान

The Chief Secretary of External Affairs

परराष्ट्र विभागाचे प्रमुख सचिव

4. ✖

Question Number : 129 Question Id : 86579914037 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The interest rate that the central bank charges when it gives loans to commercial banks is known as

केंद्रीय बँक जेव्हा व्यापारी बँकाना कर्ज देते, तेव्हा त्या वर्गावर आकारला जाणारा व्याज दर म्हणून ओळखला जातो

Options :

Repo Rate

रेपो दर

1. ✖

Reverse Repo Rate

रिव्हर्स रेपो दर

2. ✖

Cash Reserve Ratio (CRR)

रोख राखीव प्रमाण (CRR)

3. ✖

Bank rate

बँक दर

4. ✔

Question Number : 130 Question Id : 86579914038 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Ravi owns a private limited company and on which he earned a profit of ₹ 15 crores. The type of tax levied on this profit is

रविकडे एक प्रायवेट लिमिटेड कंपनी आहे आणि त्यातून त्याने 15 रु. कोटींचा नफा मिळवला या नफ्यावर आकारला जाणारा दर म्हणजे

Options :

Income Tax

1. ✘ उत्पन्न कर

Corporate Tax

2. ✔ कार्पोरेट कर

Wealth Tax

3. ✘ संपत्ती कर

Goods and Service Tax

4. ✘ वस्तु आणि सेवा कर

Question Number : 131 Question Id : 86579914039 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

One of the following is NOT the methods of measuring National Income

खालीलपैकी एक पद्धत राष्ट्रीय उत्पन्न मोजण्यासाठी वापरली जाणारी पद्धत नाही

Options :

Expenditure Method

1. ✘ खर्च पद्धत

Income Method

2. ✘ उत्पन्न पद्धत

Value Added Method

3. ✘ मूल्यवर्धित पद्धत

Trade Method

व्यापार पद्धत

4. ✓

Question Number : 132 Question Id : 86579914040 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

A very important function of the commercial banks is

व्यापारी बँकाचे एक अत्यंत महत्वाचे कार्य आहे

Options :

Issuing currency

चलन जारी करणे

1. ✘

Credit Creation

कर्ज निर्माण करणे

2. ✓

Minting Coins

नाणी तयार करणे

3. ✘

Regulating foreign exchange

परकिय चलनाचे नियंत्रण करणे

4. ✘

Question Number : 133 Question Id : 86579914041 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The amount deposited in these accounts is **NOT** payable on demand and they do not enjoy

cheque facility

या खात्यामध्ये जमा केलेली रक्कम मागणीवर देय नसते आणि या खात्यांना धनादेश (cheque) सुविधा

उपलब्ध नसते

Options :

Fixed Deposit Account and Savings Account

मुदत ठेव खाते आणि बचत खाते

1. ✘

Recurring Deposit Account and Current Account

आवर्ती ठेव खाते आणि चालु खाते

2. ✘

Fixed Deposit Account and Recurring Deposit Account

मुदत ठेव खाते आणि आवर्ती ठेव खाते

3. ✔

Savings Account and Current Account

बचत खाते आणि चालु खाते

4. ✘

Question Number : 134 Question Id : 86579914042 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The production factor "cows purchased at the cattle fair" belongs to

उत्पादनातील घटक जनावरांच्या बाजारात खरेदी केलेल्या गायी कोणत्या प्रकारात मोडतात

Options :

Land

जमीन

1. ✘

Physical Capital

भौतिक भांडवल

2. ✔

Working Capital

चल भांडवल

3. ✘

Entrepreneurship

उद्योजकता

4. ✘

Question Number : 135 Question Id : 86579914043 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Wholesale Price Index includes

घाउक (Wholesale) किंमत निर्देशकांत समाविष्ट असतात

Options :

Capital Goods only

केवल भांडवली वस्तु

1. ✘

Consumer Goods only

केवल उपभोग्य वस्तु

2. ✘

Neither Consumer nor Capital Goods

उपभोग्य वस्तुही नाही, भांडवली वस्तुही नाही

3. ✘

Both Consumer and Capital Goods

उपभोग्य तसेच भांडवली दोन्ही वस्तु

4. ✔

Question Number : 136 Question Id : 86579914044 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

This crop grows well on well drained fertile soils in the flood plains where soils are renewed every year

ही पिके पुरमैदानी भागातील निचरा चांगला होणा-या सुपीक जमीनीत चांगली वाढतात जिथे माती दर वर्षी नूतनीकरण होते

Options :

Cotton

1. ✘ कापुस

Jute

2. ✔ ताठ

Wheat

3. ✘ गहू

Maize

4. ✘ मका

Question Number : 137 Question Id : 86579914045 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The basic raw material for the Cement Industry and essential for smelting Iron Ore in the blast furnace

सिमेंट उद्योगासाठी आवश्यक असलेले मुलभूत कच्चे साहित्य आणि ब्लास्ट फर्नेस मध्ये लोखंड खनिज वितळवण्यासाठी गरजेचे असते

Options :

Gypsum

1. ✘ जिप्सम

Limestone

2. ✔ चुनखडी

Mica

3. ✘ अभ्रक

Lignite

लिग्नाइट (तपकिरी कोळसा)

4. ✘

Question Number : 138 Question Id : 86579914046 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

One of the following is NOT the impact of GST collection in India

खालीलपैकी कोणता परिणाम भारतातील GST संकलनाचा नाही आहे

Options :

Simplified tax structure and ease of doing business

सुलभ कररचना आणि व्यवसाय करणे सोपे होणे

1. ✘

Increased government revenue and reduced tax evasion

सरकारी महसुलात वाढ आणि करचुकवेगिरीत घट

2. ✘

Promotion of interstate trade and formalization of businesses

राज्यातील व्यापाराला प्रोत्साहन आणि व्यवसायांचे औपचारिकीकरण

3. ✘

Decrease in transparency in taxation

करव्यवस्थेमध्ये पारदर्शकता कमी होणे

4. ✔

Question Number : 139 Question Id : 86579914047 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Indian Education Commission, 1964–66 suggested to develop which of the following abilities by teaching social studies at school level.

भारतीय शिक्षण आयोग (1964-66) ने शालेय स्तरावर सामाजिक अध्ययन शिकवुन खालीलपैकी कोणत्या क्षमतांचा विकास करण्यात सल्ला दिला.

- A) Developing responsibility towards society
समाजाप्रति जबाबदारी विकसित करणे
- B) Providing social experiences
सामाजिक अनुभव उपलब्ध करुन देणे
- C) Explaining about the social norms to students
विद्यार्थ्यांना सामाजिक नियम समजावुन सांगणे
- D) Developing good citizenship
चांगले नागरिकत्व विकसित करणे

Choose the correct one.

योग्य पर्याय निवडा

Options :

1. ✘ A, B, D only
फक्त A, B, D
2. ✔ A, B, C, D
3. ✘ B, C, D only
फक्त B, C, D
4. ✘ A, C, D only
फक्त A, C, D

Question Number : 140 Question Id : 86579914048 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

As per the recommendations of the following commission, social studies was introduced as a core subject at school level.

खालील आयोगाच्या शिफारशीनुसार सामाजिक अध्ययन हा विषय शालेय स्तरावर एक मुलभुत विषय म्हणुन समाविष्ट करण्यात आला

Options :

Mahatma Gandhi's Basic Education Policy

महात्मा गांधीची मुलभुत शिक्षण नीती

1. ✘

Kothari Commission

कोठारी आयोग

2. ✘

Laxmana Swami Mudhaliar Commission

लक्ष्मण स्वामी मुदलीयार आयोग

3. ✔

Eashwari Bai Patel Committee

ईश्वरी बाई पटेल समिती

4. ✘

Question Number : 141 Question Id : 86579914049 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Match the following List-A with List-B regarding lessons and their related themes.

खालील सूची A मधील विषयांची सूची - B मधील धड्यांशी जुळवा

List - A

सूची - A

(Theme)

विषय

List - B

सूची - B

(Lessons)

धडा

A) Religion and Society

धर्म आणि समज

B) Diversity on the Earth

पृथ्वीवरील विविधता

C) Culture and Communication

संस्कृती आणि संवाद

D) Political Systems and Governance

राजकिय प्रणाली आणि शासन

i) Film and Print media

चित्रपट आणि मुद्रित माध्यमे

ii) Freedom movement in Hyderabad state

हैद्राबाद राज्यातील स्वातंत्र्य चळवळ

iii) Understanding Secularism

धर्मनिरपेक्षतेचे आकलन

iv) Energy from the sun

सूर्यापासून मिळणारी उर्जा

Choose the correct one.

योग्य पर्याय निवडा

Options :

A - ii, B - iii, C - iv, D - i

1. ✘

A – ii, B – iv, C – i, D – iii

2. ✘

A – iii, B – i, C – iv, D – ii

3. ✘

A – iii, B – iv, C – i, D – ii

4. ✔

Question Number : 142 Question Id : 86579914050 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Which of the following modern and contemporary method is more convenient and useful to the teacher to teach the topics like, Indian National Movement, Foreign Policy of India, UNO and World Peace?

खालील आधुनिक व समकालीन पद्धतीपैकी कोणती पद्धत भारतीय राष्ट्रीय चळवळ, भारताची परराष्ट्र धोरणे, संयुक्त राष्ट्रसंघ (UNO) आणि जागतिक शांतता यासारखे विषय शिकवण्यासाठी शिक्षकांसाठी अधिक उपयुक्त व सोयीचे आहे?

Options :

Supervised study method

पर्यवेक्षित अध्ययन पद्धत

1. ✘

Survey method

सर्वेक्षण पद्धत

2. ✘

Project method

प्रकल्प पद्धत

3. ✘

Discussion method

चर्चा पद्धत

4. ✔

Question Number : 143 Question Id : 86579914051 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

While framing or developing the instructional objectives of Social studies lessons the teacher has to consider the following aspects.

सामाजिक अध्ययनाचा धड्यांची अध्यापन उद्दीष्टे ठरवताना किंवा विकसित करताना शिक्षकाने खालील बाबींचा विचार करणे आवश्यक आहे

A) Student needs and abilities

विद्यार्थ्यांचा गरजा आणि क्षमता

B) Social needs

सामाजिक गरजा

C) Available resources

उपलब्ध संसाधने

D) Nature of the lesson

धड्याचे स्वरूप

Choose the correct one.

योग्य पर्याय निवडा

Options :

A, B, C, D

1. ✓

B, C, D only

2. ✗

फक्त B, C, D

A, C, D only

3. ✗

फक्त A, C, D

A, B, C only

4. ✗

फक्त A, B, C

Question Number : 144 Question Id : 86579914052 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Among the following, which one is **NOT** relevant to the present Social Studies textbooks of Telangana State?

खालीलपैकी कोणती गोष्ट तेलंगाणा राज्यातील सध्याच्या सामाजिक अध्ययनाचा पाठ्य पुस्तकांशी संबंधित नाही

Options :

Textbooks are developed on the basis of integrated approach
पाठ्यपुस्तके एकात्मिक दृष्टीकोनावर आधारित तयार केली आहेत

1. ✘

Textbooks provide scope for self-evaluation
पाठ्यपुस्तके स्वयं मूल्यमापनाची संधी देतात

2. ✘

Textbooks provide more scope for rote learning
पाठ्यपुस्तके पाठांतरावर (रटाळ) अधिक भर देतात

3. ✔

Textbooks provide scope for students questioning
पाठ्यपुस्तके विद्यार्थ्यांना प्रश्न विचारण्याची संधी देतात

4. ✘

Question Number : 145 Question Id : 86579914053 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The following curricular approach is more suitable than others, to teach the topics about "the birth and evolution of our earth" to class-9 students.

आपल्या पृथ्वीचा जन्म आणि उत्क्रांती हा विषय इयत्ता नववीच्या विद्यार्थ्यांना शिकवण्यासाठी खालील अभ्यासक्रमातील कोणती पद्धत इतरापेक्षा अधिक योग्य आहे

Options :

Unit approach

घटक / युनिट पद्धत

1. ✘

Chronological approach

कालानुक्रमित पद्धत

2. ✘

Integrated approach

एकात्मिक पद्धत

3. ✔

Topical approach

विषयानुसार पद्धत

4. ✘

Question Number : 146 Question Id : 86579914054 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Match the following List-A with List-B regarding stages of lesson and their component teaching skills in micro-teaching.

पाठाचे टप्पे आणि अध्यापनातील घटक कौशल्ये यांच्याबाबत सूची-A मधील गोष्टी सूची-B मधील गोष्टींशी जुळवा

List-A

List-B

सूची-A

सूची-B

(Stage of lesson)

(Component teaching skills)

A) धड्याचे टप्पे Planning stage	i) अध्यापन कौशल्ये Evaluating the pupil's progress
B) नियोजन टप्पा Introducing stage	ii) विद्यार्थ्यांची प्रगती मुल्यांकन करणे Selecting the content
C) धड्याची ओळख करून देणारा टप्पा Presentation stage	iii) विषय / मजकुर निवडणूक Creating set for introducing the lesson
D) सादरीकरण टप्पा Closing stage	iv) धडा सुरु करण्यासाठी अनुकूल वातावरण तैयार करणे Explaining content
समाप्ती टप्पा	विषयाचे स्पष्टीकरण

Choose the correct one.

योग्य पर्याय निवडा

Options :

1. ✓ A – ii, B – iii, C – iv, D – i

2. ✗ A – iii, B – iv, C – i, D – ii

3. ✗ A – iv, B – iii, C – ii, D – i

4. ✗ A – ii, B – i, C – iv, D – iii

Question Number : 147 Question Id : 86579914055 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

To teach the lesson in an effective manner, the teacher has to follow the Herbartian steps, in this order of sequence.

धडा प्रभावीपणे शिकवण्यासाठी शिक्षकाने पुढील क्रमाने हर्बर्टीअन टप्पे पाळणे आवश्यक आहे

Options :

Preparation, presentation, application, generalisation, association
तयारी, सादरीकरण, अनुप्रयोग, सामान्यीकरण, संबंध

1. ✘

Preparation, presentation, association, generalisation, application
तयारी, सादरीकरण, संबंध, सामान्यीकरण, अनुप्रयोग

2. ✔

Presentation, preparation, association, generalisation, application
सादरीकरण, तयारी, संबंध, सामान्यीकरण, अनुप्रयोग

3. ✘

Generalisation, preparation, presentation, association, application
सामान्यीकरण, तयारी, सादरीकरण, संबंध, अनुप्रयोग

4. ✘

Question Number : 148 Question Id : 86579914056 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Identify the INCORRECT statement among the following regarding community resources.

खालील समुदाय संसाधनाबाबत दिलेल्या विधानांपैकी चुकीचे विधान ओळखा

Options :

Water falls, projects, mines and rocks create interest in Geographical resources

धबधबे, प्रकल्प, खाणी आणि खडक भूगोल विषयातील संसाधनाबद्दल रस निर्माण करतात

1. ✘

Cinema halls, universities, zoos and kala kendras create interest in Cultural resources

चित्रपट गृहे, विद्यापीठे, प्राणी संग्रहालये आणि कलाकेंद्रे सांस्कृतिक संसाधना बद्दल रस निर्माण करतात

2. ✘

Banks, dairies, mills and railway junctions create interest in scientific resources

बँक, डेअर-या, गिरण्या आणि रेल्वे जंक्शन वैज्ञानिक संसाधनावद्यल रस निर्माण करतात

3. ✓

Forts, monuments, inscriptions and excavations create interest in historical resources

किल्ले, स्मारके, शिलालेख आणि उत्खनने ऐतिहासिक संसाधनावद्यल रस निर्माण करतात

4. ✘

Question Number : 149 Question Id : 86579914057 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The following historical method is more helpful to the teacher, to teach about the National leaders, Social reformers and eminent Political leaders in Social Studies

राष्ट्रीय नेते, सामाजिक सुधारक आणि प्रख्यात राजकीय नेते यांच्या बद्यल सामाजिक अध्ययनात शिकविण्यासाठी खालील ऐतिहासिक पद्धत शिक्षणासाठी अधिक उपयुक्त ठरते

Options :

Evolution method

उत्क्रांती पद्धत

1. ✘

Social method

सामाजिक पद्धत

2. ✘

Lecture method

व्यख्यान पद्धत

3. ✘

Biographical method

चारित्रात्मक पद्धत

4. ✓

Question Number : 150 Question Id : 86579914058 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

One among the following is **NOT** children written work in Social Studies
खालीलपैकी एक सामाजिक अध्ययनातील विद्यार्थ्यांच्या लेखी कार्यात समाविष्ट होत **नाही**

Options :

Filling up the information table

माहिती सारणी भरून काढणे

1. ✓

Portfolios and wall magazines

फोर्टफोलियो आणि तिथीपत्रके

2. ✓

Map drawing and pointing

नकाशा रेखाटन आणि दर्शवणे

3. ✓

Completing the exercises given in textbook

पुस्तकातील दिलेले अभ्यास प्रश्न सोडवणे

4. ✓

Note: For this question, ambiguity is found in question/answer. Candidate will get full marks for this question if any of the correct options are chosen.